

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Nová Paka, Vidochov 66
kontrolovaná část - mateřská škola**

Adresa: Vidochov 66, 509 01 Nová Paka

Identifikátor: 600 092 488

Termín konání orientační inspekce: 7. – 8. březen 2002

Čj.	085 116/02-1075
Signatura	oi2av110

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola je od roku 1996 součástí základní školy, která dle zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (dále jen zařazení do sítě) sdružuje i školní družinu a školní jídelnu. Zřizovací listinu vydal Obecní úřad Vidochov dne 20. 12. 1992, v dodatku ze dne 13. 11. 1996 je uvedeno sloučení základní (dále jen ZŠ) a mateřské školy (dále jen MŠ). V rozhodnutí o zařazení do sítě je stanovena kapacita základní školy – 21, mateřské školy – 20, školní družiny – 20 a školní jídelny – 41 dětí. V MŠ je aktuálně zapsáno 15 dětí z Vidochova a blízkého okolí. V současné době žádá ředitelství, na základě zájmu rodičů, o obnovení školní družiny pro školní děti.

Počty dětí ve škole i mateřské škole jsou celkově nízké, škola má proto existenční problémy. Na příští školní rok 2002/2003 udělilo MŠMT dne 25. 2. 2002 škole výjimku z počtu dětí a podle zjištění je naděje na potřebnost školy i do budoucna.

Inspekce byla zaměřena na zhodnocení průběhu a podmínek výchovně vzdělávací činnosti mateřské školy. Hospitováno bylo u obou učitelek v průběhu dvou dnů.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování, personální, materiálně technické a psychohygienické podmínky

Učitelky v mateřské škole využívají pro práci s dětmi klasické pedagogické materiály. Vzhledem k tomu, že ve třídě působí jedna učitelka s 33letou praxí a druhá pracuje prvním rokem, setkávají se zažitě metody a zkušenosti se snahou o vytváření vlastních forem práce. Úkoly jsou sestaveny do týdenních bloků podle výchovných složek vždy s jedním hlavním výchovným cílem na den. Podrobnější postup rozepisuje začínající učitelka do denních příprav. V plánování nejsou patrné nové trendy ve výchově – prožitkové učení, záměrné působení v průběhu celého dne, chybí i nabídka více činností k danému tématu s možností volby či diferenciací úkolů.

Vzhledem k počtu dětí a následně sníženému úvazku začínající učitelky, která současně působí jako neaprobovaná učitelka v základní škole, nedochází k překrývání obou pedagogických pracovníků u dětí v mateřské škole, což přináší obtíže v zařazování náročnějších aktivit.

Prostory v mateřské škole vyhovují potřebám dětí. Zařízení je starší, avšak udržované. Pomůcky i hračky jsou v dostatečném množství i nabídce, výtvarný materiál je třeba doplnit vhodnějšími silnějšími pastely. Police a skříně jsou dětem přístupné, nábytek v herních koutcích je podnětný. Stolky a židle jsou jedné velikosti, což neodpovídá věkovým a individuálním zvláštnostem dětí předškolního věku.

Cvičení i hudební činnosti doprovázejí učitelky hrou na klavír i reprodukovanou hudbou z magnetofonu. Škola využívá také televizi a video, které jí opětovně zakoupil zřizovatel, protože škola byla nedávno vykradena.

Učitelky využívají dobře vybavenou dětskou knihovnu, odborné pedagogické publikace jsou však zastaralé a v minimálním množství. Pro zkvalitnění práce je nezbytné doplnit učitelkou knihovnu o metodiky a nové směry ve výchově – vzdělávací programy (Rámcový vzdělávací program, Zdravá mateřská škola, Jaro Léto Podzim Zima a další tituly například z oblasti speciální pedagogiky).

Režim dne zohledňuje přestávky mezi jídlem, individuální potřebu odpoledního spánku dětí a zahrnuje pobyt venku, respektující povětrnostní podmínky. V letním období je doba

pobývání na čerstvém vzduchu delší. Škola využívá zahradní vybavení i přístřešek na zahradě, kde je možné podávat i svačinu. Pitný režim je realizován celoročně. Pro odpočinek je zřízena v patře školy stálá ložnice, která je upravená a děti zde mají své stálé místo. Všechny prostory užívané dětmi jsou čistě uklizené, vytápěné. O estetickou úpravu pečují učitelky a využívají k výzdobě společné i individuální dětské práce.

Jídlo je podáváno v samostatné jídelně, kde se při svačině střídají děti z mateřské školy s dětmi ze základní školy. Oběd probíhá společně, děti se znají, mají dobré vztahy. Propojení obou škol působí příznivě na adaptaci dětí v první třídě a ředitelka ZŠ má velmi dobrý přehled o dětech v MŠ. Děti jsou vedeny k čistotě, sebeobsluze i kultuře stolování.

Řízené a spontánní činnosti

Volná hra je zařazovaná především v době po příchodu dětí do mateřské školy. Bohatá nabídka stavebnic, různých tvarů a nápaditých pomůcek (papírové kužely, deky apod.) umožňovala dětem realizovat jejich záměry a rozvíjet kreativitu při spontánních činnostech. Učitelky dětem nabízely další činnosti, které souvisely se zvoleným denním úkolem. Zařazovaly individuální procvičování barev, tvarů a věnovaly se rozvíjení řeči u dětí, které vyžadují zvýšenou péči. Těchto dětí bylo v době inspekce dle odborného vyšetření pracovníci PPP sedm.

Řízené činnosti pohybové – jsou zařazovány každodenně. Motivované aktivity byly efektivnější, než klasické rozběhání v rytmu. Klavírní doprovod děti motivoval ke kultivovanému projevu, vzor učitelek byl pro děti podnětný. Cvičením prolínaly další výchovné záměry - cvičení mluvidel, nácvik správného dýchání, rytmizace, řešení hádanek, rozvíjení poznatků (povídání o slepičce, vajíčku a kuřátkách). Vhodně byly zařazené přímivé cviky, protahování zádového svalstva. Při relaxaci nebyly děti uvolněné, techniku uvolnění nemají zažitou. Prostor pro každodenní cvičení je omezený, ze záznamů je patrná snaha o převedení pohybové aktivity do přírody.

Řízené činnosti integrované – navazovaly nenásilně na cvičení dětí. Byly však realizovány frontálně bez možnosti volného výběru mezi činnostmi. Příchod Velikonoc se promítal do obou dnů a děti pokračovaly v práci na svých výrobkách. Měly možnost dokončit práci nebo si ji ponechat, pracovaly svým tempem. Projevil se nedostatek výtvarných pomůcek – nevhodné krátké, polámané, tenké pastely a malá nabídka vodových či prstových barev.

Částečně převažovalo verbální vedení učitelek nad spontánní aktivitou dětí. Manipulativní vedení se projevilo například při procvičování tématu „části těla“ - děti pracovaly s pracovními listy podle pokynů učitelky bez možnosti kreativní volby, zadaný způsob užití barev nebyl ve svém důsledku efektivní.

Motivování dětí bylo promyšlené, všechny činnosti se vyznačovaly hravostí a vstřícnou, příjemnou atmosférou. Učitelky přistupovaly k dětem individuálně, přestože v písemné formě tato diferenciacce není zaznamenána. Vlastní práce přinášela dětem uspokojení a možnost seberealizace. Starší děti dostaly prostor pro skupinovou práci – kresba na balící papír.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování výchovně vzdělávací práce odráží zažité a klasické metody, není vedeno v náležitě širí se stanovením diferencovaných úkolů a cílů s využitím zpětné vazby. Má průměrnou úroveň.

Personální podmínky odpovídají velikosti školy a jsou velmi dobré s výjimkou absence překrývání obou učitelek při vlastní práci u dětí a následně omezené možnosti náročnějších aktivit či individuální péče.

Psychohygienické podmínky jsou velmi dobré, vycházejí z organizace školních aktivit a propojení se základní školou.

Organizace, formy a metody práce zohledňují individuální potřeby dětí, jsou však převážně frontálního charakteru bez možnosti volby ze širší nabídky a mají proto průměrnou úroveň.

Motivování je promyšlené, nápadité, velmi dobré.

ČŠI hodnotí vzdělávací činnost školy jako velmi dobrou, z části průměrnou s dobrými předpoklady pro její zkvalitnění.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy

Mateřská škola je součástí základní školy. Ředitelka byla písemně pověřena vedením školy OkÚ v Jičíně pro školní rok 2001/2002 s nástupem k 1. 8. 2002 a převzala agendu obou škol ve velmi omezeném rozsahu. V době kontroly bylo plánování zaměřeno spíše na cíle vzdělávání v základní škole, mateřská škola neměla svůj vlastní záměr ani konkrétní plán, byla zahrnuta v oblasti společných akcí. Obecnou rovinu v činnosti MŠ zpracovala učitelka, nejsou zde však koncepční záměry, prostředky plnění ani výhled do budoucna s ohledem na podmínky této školy.

Dokumentace MŠ je vedena s formálními nedostatky, které vyplývaly nejspíše z neseznání se s potřebami MŠ a předpisy, které dokumentaci upravují. Již v průběhu inspekce ředitelka školy provedla nápravu.

Vnitřní informační systém je funkční, převažuje osobní jednání. Ředitelka svolává pedagogické porady podle potřeby (předloženy tři zápisy), program je věnován problémům základní školy. Nejsou stanoveny kompetence jednotlivých pracovníků.

Bezproblémová organizace provozu závisí na osobním nasazení všech pracovníků školy. Během inspekce byl pozorován dobrý kontakt všech zaměstnanců, jejich vztah k dětem byl přátelský a zájem o zkvalitnění působení školy do budoucna byl zásadní.

Motivace a vedení pracovníků se pohybuje převážně v rovině kladného hodnocení a slovní pochvaly, protože k finančnímu ohodnocení má škola minimum prostředků. Přesto je vypláceno osobní ohodnocení, avšak kritéria pro jeho stanovení známa nejsou. Kontrolní systém je založený na každodenním kontaktu a osobním vedení ze strany ředitelky školy, která má dlouholeté zkušenosti a jasnou představu o kvalitě a metodách práce i v mateřské škole. Hospitace prováděny nebyly, odborné a metodické vedení nelze z tohoto důvodu zhodnotit.

Každé první pondělí v měsíci jsou konzultační dny, kde se mohou rodiče setkat s ředitelkou školy. Běžné informace získávají rodiče při každodenním kontaktu s učitelkami. Stálé informace jsou vyvěšeny na nástěnce spolu s přehledem básní a dětských prací.

Zřizovatel má zájem o zachování školy v obci, pečuje průběžně o budovu i zařízení. Obec vybírá příspěvek od rodičů na částečnou úhradu neinvestičních nákladů, tyto finance navrací škole.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování je vzhledem ke specifické situaci, kdy nebyla jednoznačně známá budoucnost ani personální obsazení základní i mateřské školy, zpracováno pouze rámcově, převážně ve vztahu k základní škole.

Organizace provozu je dohodnuta, informační systémy odpovídají potřebám školy. Slabá místa jsou ve vymezení kompetencí jednotlivých pracovníků a kontrolních mechanismech. S ředitelkou školy byly zjištěné nedostatky projednány a již v průběhu inspekce došlo k částečné nápravě.

Celkové hodnocení podmínek vzdělávání je průměrné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Do základní školy docházejí většinou děti, které navštěvovaly i mateřskou školu. V současné době není při ZŠ školní družina, přesto jsou děti před a po vyučování v budově školy. Ředitelka i další pracovnice školy se těmto dětem (jedná se o 10 dětí) věnují nad rámec svých povinností. Rodiče i zřizovatel tuto „službu“ vítají a chápou jako běžnou školní družinu. Z kontroly personální dokumentace však vyplynulo, že úvazek vychovatelky školní družiny na škole vůbec není.

Tuto situaci je třeba řešit ve spolupráci se zřizovatelem, OkÚ Jičín a rodiči dětí tak, aby byla zajištěna odpovídající odborná pedagogická péče a bezpečnost dětí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

Není-li uvedeno jinak, týká se dokument školního roku 2001/2002

- Zřizovací listina z 20. 12. 1992 a dodatek ze 13. 11. 1996
- Zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 18. 3. 1996 čj.: 113/96 – 00
- Statistické hlášení ze dne 3. 10. 2001, čj.: 25
- Evidence docházky dětí, přehled výchovné práce, evidenční listy aktuálně docházejících dětí
- Písemná pověření rodičů k odvádění dětí jinou osobou
- Roční plán školy, rámcový plán výchovně vzdělávací práce pro mateřskou školu, týdenní plány, přípravy
- Kniha úrazů
- Přihlášky do mateřské školy, interní školní dotazník, jednací protokol
- Protokoly z vyšetření dětí PPP
- Zápisy z pedagogických a provozních porad
- Personální dokumentace aktuálně pracujících zaměstnanců školy
- Evidence docházky zaměstnanců školy

ZÁVĚR

Mateřská škola vytváří pro děti dobré podmínky pro jejich osobnostní rozvoj. Personální obsazení je kvalitní, zkušená učitelka vychází ze své dlouholeté praxe, začínající učitelka získává svůj pedagogický způsob práce. Vybavení hračkami je podnětné, další zařízení je starší, avšak postačuje.

Rezervy jsou ve stanovení a aplikaci koncepčních záměrů do metod výchovně-vzdělávací činnosti v souladu s novými trendy v oblasti předškolní výchovy s důrazem na širší nabídku a možnost výběru aktivit, cílenou především pro skupinové a individuální činnosti.

Podmínky pro zajištění předškolního vzdělávání v oblasti plánování, organizování, vedení povinné dokumentace a kontroly mají drobné nedostatky, které vedení školy iniciativně řeší.

Pozitivní je propojení základní a mateřské školy. Děti jsou přátelské, jejich přechod z mateřské do základní školy je bezproblémový. Nižší počet umožňuje věnovat individuální péči dětem se specifickými potřebami.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Růžena Janatová	R. Janatová v. r.

V Semilech dne 10. dubna 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. 4. 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Františka Krausová

Krausová v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	9. 5. 2002	085 131/02-1075
Zřizovatel Obec Vidochov	9. 5. 2002	085 130/02-1075

Připomínky ředitele(ky) předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány